

διότι ἔλλειψις ἀποφάσεώς μου ἠδύνατο, ἀφίνουσα τὸ στάδιον ἐλεύθερον εἰς ἐρεθισμὸν ἐκ συμπαθείας τοῦ νοσοῦντος μέλους προερχόμενον παρά τινι τῶν ἐπιφανεστάτων πολιτικῶν ἀνδρῶν τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων, ἠδύνατο, λέγω, νὰ ἐπιδράσῃ σημαντικώτατα ἐπὶ τὴν τύχην τῆς θετῆς πατρίδος μου».

Κατὰ τὴν ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν, συνοδούμενος ὑπὸ τοῦ βοηθοῦ μου ἱατροῦ Βορέλη, εἰσηρόμην εἰς τὸ μέτριον οἶκημα ὅπερ εἶχε τότε ὁ Γαμβέττας κατὰ τὴν ὁδὸν Βοναπάρτου. Ἐύρον δ' ἐκεῖ μετὰ τοῦ ἱατροῦ Φιεζάλ πολλοὺς φίλους ἐλθόντας ἵνα παρασταθῶσι κατὰ τὴν ἐγχείρησιν. Ὁ ἀσθενὴς κατεκλίθη θαροαλέος καὶ τὸν ὑπεβάλομεν εἰς τὴν εἰσπνοὴν τοῦ αἰθέρος. Ὑπὸ νέας δὲ πάλιν ἐκπλήξεως κατελήφθη. διότι πρὶν ἢ παρέλθῃ ἐν λεπτόν τῆς ὥρας ὁ ἀσθενὴς εἶχεν ἤδη ἀποκοιμηθῆ. Ὡστε ἡ ἐγχείρησις ἐγένετο ἀπλῶς καὶ μετὰ πλείστης ὀσης ταχύτητος, προκειμένου μάλιστα περὶ ἐκτομῆς ὀφθαλμοῦ ἀπιόσχημου, ἔχοντος μῆκος διπλάσιον τοῦ φυσικοῦ καὶ διάμετρον ἀπὸ τῶν ὀπισθεν πρὸς τὰ ἔμπροσθεν πέντε περίπου ὑφεκατομμέτρων.

Ἡ μεγίστη ταχύτης μεθ' ἧς ὁ ἀσθενὴς ἀπεκοιμήθη μ' ἐξέπληξε σφόδρα ὑπέμεινε δὲ ὁ Γαμβέττας τὸ πρῶτον πνίγος ἀνευ τινὸς ἐκδηλώσεως ἀγωνίας, ἣν συνήθως αἰσθάνεται τις ἅμα τῇ εἰσπνοῇ τοῦ αἰθέρος.

Ἡ θεραπεία ἐβάδισε λίαν ταχέως καὶ μετὰ τρεῖς μόνον ἡμέρας ὁ ἀσθενὴς ἦτο ἐπὶ ποδός. Κατὰ τὰς πρώτας δὲ ἡμέρας καθ' ἃς τὸν ἐπεσκεπτόμην καθ' ἐκάστην, παρετήρησα τὴν παράφορον σπουδὴν τῶν περὶ τὸν νεαρὸν δικηγόρον πολυπληθῶν αὐτοῦ φίλων. Δὲν ἠδύναμην νὰ νοήσω τὴν τοσαύτην προθυμίαν καὶ τέλος ὑπὸ περιεργίας κινούμενος ἠρώτησά τινα τῶν πιστῶν ἐταίρων·

— Δέν μοι λέγετε, παρακαλῶ, τί πράγμα εἶνε ὁ Γαμβέττας σας αὐτός, τὸν ὁποῖον τόσον λατρεύετε; Καὶ ὅμως ὅλοι ἐδῶ εἴσθε νέοι καὶ ὀνήλικοι σχεδόν.

— Ἄ! μ' ἀπεκρίθη, δέν τον γνωρίζετε ἀκόμα, ἀλλὰ θά τον ἰδῆτε μίαν ἡμέραν!

Ἐνεκα τῆς ἐγχειρήσεως ἐκείνης σχετιθεὶς πρὸς τὸν Γαμβέτταν, ἔλαβον βραδύτερον πολλὰς ἀφορμὰς νὰ τον ἐκτιμήσω. Εἶπον ἀνωτέρω πόσον μ' ἐξέπληξεν ἡ γοῆτις δυνάμεις αὐτοῦ ἐπὶ τῶν περιστοιχιζόντων αὐτὸν φίλων. Ὁσάκις δὲ ἤρχετο εἰς τὴν οἰκίαν μου καὶ παρεκάθητο ἐν τῇ τραπέζῃ μου μετὰ διαφόρων τὰ πολιτικὰ φρονήματα ἀνθρώπων, ἦτο ὄντως λίαν εὐφρόσυνον πρᾶγμα νὰ ἐβλέπετε πόσον κατέβλεγε τοὺς πάντας ἀνεξαιρέτως.

Εἶχε τὴν λεγομένην μνήμην τῆς καρδίας εἰς τὸν ὑπατον βαθμὸν, καὶ διαφυλάττω ὡς κειμή-

λιον ἐπιστολὴν του τῆς 20 Ἰουλίου 1870, τρία περίπου ἔτη μετὰ τὴν ἐγχείρησιν, δι' ἧς συνιστῶν μοι ἀσθενῆ τινα, λαμβάνει ἐκ τούτου ἀφορμὴν καὶ μοι διαδηλοῖ τὴν εὐγνωμοσύνην, ἣν μοι ὄφειλεν ἐπὶ τῇ θεραπείᾳ του, διὰ θερμότητων καὶ περιποιητικωτάτων ἐκφράσεων.

Μία δὲ τῶν ἀρετῶν τοῦ Γαμβέττα, πολῦτιμος μάλιστα εἰς τὸν κλάδον ἡμῶν ἦτο καὶ αὐτή, ὅτι δῆλα δὴ ἀφ' οὗ ἀπαξ ἐνεπιστεύετο δικαίως ἢ ἀδίκως εἰς τινα ἱατρὸν, ἐξηκολούθει διὰ βίου τιμῶν αὐτόν. Καὶ κατὰ τοῦτο δὲ εἶχε πολλὴν ὁμοιότητα πρὸς τὸν Μιραμπώ, πρὸς δὲν καὶ ἄλλας ἀρετὰς εἶχε κοινὰς. Κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη, καθ' ὅσον ὁ Γαμβέττας ἀνέβαινε εἰς τὸ ὕψιστον σημεῖον τῆς δυνάμεως καὶ τῆς δημοτικότητος καὶ ἐγένετο μᾶλλον δυσπρόσιτος πρὸς τοὺς μὴ αἰκειότατα πρὸς αὐτὸν συνδεδεμένους καὶ οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων τὸν ἔβλεπον οὐχὶ σπανιώτερον τοῦ συνήθους. Ἀρτίως δὲ ἀπέδειξε ὅτι κατ' οὐδὲν ἐμειώθη ἡ πρὸς με πίστις καὶ πεποίθησις αὐτοῦ.

Ὅντως δὲ ἡ πρὸς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν ἱατρὸν ἔμμοнос πίστις καὶ ἀδιάσειστος πεποίθησις εἶνε συνήθως ἴδιον τῶν μεγάλων διανοιῶν καὶ τῶν μεγάλων καρδιῶν. Καὶ ἡ μὲν διάνοια βοηθεῖ αὐτοὺς εἰς τὴν ἐκλογὴν, ἡ δὲ καρδιά εἰς τὴν ἔμμονήν.

α.

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους

Περίεργον πῖνακα δύναται νὰ συγκεντρώσῃ τις ἐκ τοῦ εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ τοῦ 1883 δεικνύοντα τὸν ἀριθμὸν τῶν προσώπων, ὅσα ἀναφέρονται ἐν αὐτῷ μισθοδοτούμενα ὑπὸ τοῦ δημοσίου ὡς ἐπηρεχόμενα εἰς τὰς διαφόρους ὑπηρεσίας τοῦ κράτους. Κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦτον :

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐπασχολεῖ εἰς τὰς διαφόρους ὑπηρεσίας αὐτοῦ τὸ ἐξῆς προσωπικόν :

Ἐν τῇ κεντρικῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ ὑπουργείου	85
Ἐν τῷ γεν. λογιστηρίῳ	28
Ἐν τῷ ἐλεγκτ. συνεδρίῳ	39
Ἐν τῷ σφραγιστηρίῳ	33
Ἐν τῷ τυπογραφείῳ	47
Ἐν τοῖς μεταλλείοις	13
Ἐν τοῖς ἄλασι	36
Ἐν τῷ γεωμετρικῷ κλάδῳ	59
Ἐν τοῖς ταμείοις	536
Ἐν ταῖς ἐφορίαις	231
Ἐν τῇ δασονομικῇ ὑπηρεσίᾳ	607

Ἐν ὅλῳ 1,714

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν ἐπασχολεῖ :

Ἐν τῇ κεντρικῇ ὑπηρεσίᾳ	20
Ἐν ταῖς πρεσβείαις	44
Ἐν τοῖς προξενείοις	160

Ἐν ὅλῳ 224

Τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ἐπασχολεῖ :	
Ἐν τῇ κεντρικῇ ὑπηρεσίᾳ	15
Ἐν τῷ ἀρείῳ πάγῳ	29
Ἐν τοῖς ἐφετείοις	53
Ἐν τοῖς πρῶτοδικείοις	267
Ἐν τοῖς εἰρηνοδικοῖς	470
Ἐν ταῖς φυλακαῖς τῶν ὑποδίκων	43

Ἐν ὅλῳ 877

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν ἐπασχολεῖ :	
Ἐν τῇ κεντρικῇ ὑπηρεσίᾳ	40
Ἐν ταῖς νομαρχίαις	128
Ἐν τοῖς ἐπαρχείοις	301
Ἐν τοῖς ἀρχαιοφυλακείοις	17
Ἐν τῇ διοικ. ἀστυνομ. Ἀθην. καὶ Πειρ.	236
Ἐν ταῖς φυλακαῖς καὶ τοῖς σωφρονιστηρ.	128
Ἐν τῇ δημοσίᾳ ὑγείᾳ	97
Ἐν τῷ σχολείῳ τῶν τεχνῶν	33
Ἐν τῷ δενδροκομείῳ	9
Ἐν τῇ ταχυδρομικῇ ὑπηρεσίᾳ	414
Ἐν τῇ τηλεγραφικῇ »	734
Ἐν τοῖς δημοσίοις ἔργοις	93

Ἐν ὅλῳ 2,230

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Παιδείας ἐπασχολεῖ :

Ἐν τῇ κεντρικῇ ὑπηρεσίᾳ	20
Ἐν τῇ ἱεραῇ συνόδῳ καὶ λοιπῇ ἐκκλησίᾳ	61
Ἐν τῷ πανεπιστημίῳ	63
Ἐν τῇ ἀστυκλικῇ	7
Ἐν ταῖς δημοσίαις βιβλιοθήκαις	15
Ἐν τῷ ἀγεροσκοπέῳ	3
Ἐν τῷ βοταν. κήπῳ	3
Ἐν τῇ ἀρχαιολογικῇ ὑπηρεσίᾳ	9
Διὰ τὴν ἐν τοῖς γυμνασίοις ἐκπαίδευσιν	187
Διὰ τὴν ἐν τοῖς ἐλλ. σχολείοις »	417
Διὰ τὴν ἐν τοῖς διδασκαλείοις »	60

Ἐν ὅλῳ 850

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἐπασχολεῖ :

Ἐν τῇ κεντρικῇ ὑπηρεσίᾳ	109
Ἐν τῷ μηχανικῷ	1490
Ἐν τῷ πυροβολικῷ καὶ τῷ ὄπλοστασίῳ	2898
Ἐν τῷ ἵππικῷ	1500
Ἐν τῷ πεζικῷ καὶ τοῖς εὐζώνοις	17019
Ἐν τῇ διοικήσει νοσοκόμων	418
Ἐν ταῖς γενικαῖς ὑπηρεσίαις	812
Ἐν τῇ στρατιωτικῇ σχολῇ	218
Ἐν τῇ χωροφυλακῇ	4998

Ἐν ὅλῳ 29,462

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν ἐπασχολεῖ :

Ἐν τῇ κεντρικῇ ὑπηρεσίᾳ	29
Ἐν τῷ ναυστάθμῳ	262
Ἐν τῇ λιμενικῇ ὑπηρεσίᾳ	186
Ἐν τοῖς πληρώμασι τῶν πλοίων	1784
Ἐν τῇ σχολῇ τῶν τορπιλλῶν	100
Ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν φάρων καὶ φανῶν	181

Ἐν ὅλῳ 2,542

Ὡστε ἡ μὲν ὑπηρεσία τῶν πέντε πρώτων ὑπουργείων ἐπασχολεῖ 5,894 πρόσωπα, ἡ δὲ τῶν δύο τελευταίων 32,004.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ θελκτικὴ κυρία Μ* συνήνητησεν ἕν τι ἐπιπέσει τὸν κ. Ν* καὶ τὸν ἠρώτησε διατί δὲν τὸν βλέπει πλέον.

— Μήπως, προσέθηκεν, ἐξ αἰτίας τοῦ μικροῦ ποσοῦ, τὸ ὅποτον μοὶ ὀφείλετε ἀπὸ τὰ χαρτιά;
— Ὅχι, κυρία, ἀπάντησεν ἐκεῖνος μετὰ φιλοφροσύνης, δὲν μ' ἐμποδίζει αὐτὸ νὰ σὰς βλέπω, διότι ἂν δὲν ἐπληρώθητε, πάλιν σεῖς εἴσθε ἡ αἰτία.

— Καὶ γιατί;

— Γιατί ὅταν σὰς βλέπω... λησμονῶ κάθε ἄλλο πρᾶγμα.

*

*

Ἠρώτησέ τις τὸν Μίλτων :

— Διατί δύναται ἡγεμονόπαις ν' ἀναλάβῃ τὸ βασιλικὸν σέμμα εἰς ἡλικίαν δεκατεσσάρων ἐτῶν, ἐνῶ δὲν δύναται νὰ νυμφεῖται πρὸ τοῦ δεκάτου ὀγδοῦ ἔτους;

— Διότι, ἀπάντησεν ὁ μέγας ἄγγλος ποιητῆς, εἶν' εὐκολώτερον νὰ κυβερνήσῃ τις ἐν βασιλείῳ παρά μίαν γυναῖκα.

*

*

Μικρὸς μάγκας ἐζήτησε «μισὸ ψωμί» ἀπὸ τὸν ἀρτοποιὸν Σ*.

— Αὐτὸ δὲν εἶνε μισὸ ὀκιά, λέγει ὁ μικρὸς ζυγίζων αὐτὸ εἰς τὴν χεῖρά του.

— Τί σὲ μέλει, λέγει ὁ ψωμάς· καλλίτερα γιὰ σένα, δὲν ἔχεις νὰ σηκώσῃς πολὺ βάρος.

— Ὅσο γιὰ μένα, κύρ ψωμά, μὴν πειράζῃσαι, λέγει ὁ μάγκας καὶ ρίψας τὰ λεπτὰ φεύγει δρομαίως.

— Αἶ, μικρὸς, τὰ λεπτὰ εἶνε ὀλιγώτερα.

— Καλλίτερα γιὰ σένα. Ἐχεις ὀλιγώτερα νὰ μετρήσῃς, φωνάζει ἐκεῖνος ἀπὸ μακρὰν πηδῶν ὑπὸ χαρᾶς.

*

*

*

Ὁ τραπέζιτης Ο* πηγαίνει νὰ κοιμηθῇ.

Αἴφνης νομίζει ὅτι ἀκούει κρότον ἐν τῷ δωματίῳ του· κωδωνίζει, ὁ ὑπνρέτης σπεύδει καὶ ὁ τραπέζιτης ἔντρομος τῷ λέγει :